

Se otrok praska po glavi?

Kako se znebiti uši

Verjetno ga ni starša, ki se ne bi srečal ušmi na otrokovi glavi. Večinoma se kot prava epidemija pojavijo na začetku šolskega leta, ko otroci po poletju ponovno pridejo skupaj. Ta drobna zalega nas vedno znova navda s paniko. Cel kup opravljen bo treba postoriti, kljub temu pa po nekaj dneh intenzivnega razuševanja še ne moremo biti prepričani, da smo se jih resnično znebili.

Mala, komaj vidna nadloga

Uši so tri milimetre veliki insekti s tremi pari nog, ki živijo šest do osem tednov. V tem času samica izleže do 300 jajčec ali gnid, na noč približno osem, iz katerih se po sedmih do devetih dneh izležejo ličinke, te pa spolno dozori po približno mesecu dni.

Prehranjujejo se s človeško krvjo, ob tem pa v rano izločajo slino, ki povzroča srbenje. Na videz so skoraj prosojne, ko pa se najedo krvi, postanejo rdeče oziroma rjave. Še žive gnide so približno milimeter velika ovalna jajčeca svetleče rjave barve, ko se izpraznijo, postanejo bele.

Širijo se kot okužba

Pravijo, da se uši širijo prav tako kot vsaka okužba – zelo hitro. Vendar ne skačejo, širijo se ob neposrednem stiku glave z glavo ali denimo z glavnikom, kapo, brisačo ali igračo. Najraje se naselijo na zatilju, v predelu senc in za ušesi, zaidejo pa tudi v obrvi in moško brado.

Preglejmo celo družino

Ko uši odkrijemo, ne čakajmo, ampak se lotimo temeljitega odpravljanja takoj, da se ne bodo namnožile. Predvsem najprej preglejmo glave vseh družinskih članov, potem pa pričnimo s postopkom odstranjevanja teh nadležnih živalic. Za pregled bo najboljši zelo gost glavnik, s katerim prečesemo lase nad umivalnikom ali belo brisačo. Na ta način bomo nekaj uši že odstranili, vendar bo zaradi gnid, ki so trdno zalepljene na lase, treba uporabiti še druga sredstva.

Kemična in mehanska sredstva

V lekarni ali specializirani trgovini lahko kupimo dve vrsti sredstev: preparate, ki delujejo kemično, in take, ki delujejo mehansko. Kemični preprati so močni insekticidi, ki uničijo tako uši kot tudi gnide. Njihova pomanjkljivost je v tem, da uši sčasoma postanejo nanje odporne, so pa lahko tudi škodljivi za zdravje.

Šamponi, ki na uši delujejo mehansko, so narejeni na osnovi rastlinskih olj, ki zajedavce zadušijo, gnide pa odlepijo od las. Po uporabi preparatov po navodilih proizvajalca lase še mokre prečešemo z gostim glavnikom, da odstranimo gnide. Kljub natančno izpeljanemu postopku je dobro, da lasišče na koncu še natančno pregledamo, saj je možno, da se je kaka gnida vseeno obdržala.

Sredstva iz domače shrambe

Predvsem zaradi zdravja otrok pa mnogi še vedno prisegajo na doma narejene pripravke proti ušem. Med najbolj priljubljenimi je šampon, ki ga naredimo iz decilitra običajnega šampona, decilitra jabolčnega kisa ter petih mililitrov olja čajevca. Nanesemo ga na lase, pokrijemo s plastično vrečko ali plavalno kapo in pustimo delovati pol ure. Nekateri priporočajo uporabo majoneze. Namažemo si jo na lase in jih pokrijemo s plavalno kapo ter pustimo na glavi dve uri. Lase nato umijemo s šamponom, jih speremo s kisom in še enkrat umijemo s šamponom.

Tudi nanašanje oljčnega olja naj bi delovalo. Vsak dan ga nanesemo na lase, pokrijemo in pustimo delovati dve do tri ure. Z gostim glavnikom lase prečešemo in jih nato še operemo. Postopek je treba ponavljati tri tedne – tako dolg je namreč življenjski cikel uši.

Uš izven lasišča lahko živi 48 ur

Ne pozabimo pa še nečesa: uši so lahko tudi na predmetih, oblekah in posteljnini, kjer brez gostitelja preživijo dva dneva. Zato igrače, obleke, vzglavnike, glavnike in podobno operimo z vročo vodo, če jih ne moremo, pa jih neprodušno zaprimo v plastično vrečko za dva tedna ali za 48 ur postavimo v zamrzovalnik.